

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Interjú a pesti házasságokról a válópörök bírójával*

Forrás:

Pesti Napló

Bp

1923. 1. 21.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

347. 627

Hely

Idő

"1923"

Személy

Helvszám

Székesfővárosi háziyomda 1923

Könyvtári nyomat XX. cs. 23. sz.

Interjú a pesti házasságokról a válópörök bírójával

Budapesten csak a lakosság arányában növekedik a válópörök száma — A pénz a legfőbb bontó-oka a házasságoknak

(Saját tudósítónktól.) A pesti újságolvasónak, ki a külföld illatát ma legfeljebb ha a Devizaközpont harctéri jelentéseiből hallucinálja és akihez a *boulevard-ek, street-ek, avenue-k* élete csak a mozivászon vagy rotációs papír közvetítésével szivárog át, — bizonyára szöveget ütött már a fejébe, hogy mennyit foglalkoznak most „odakünn” a házasság problémáival. Gazdasági kérdéseken, kis konferenciás perpatvarokon, orosz nyomoron és román harctéri jelentésen, Hohenzollern Vilmos fényképén, és egy kevés einsteinizmuson túl minden valamire való lepedőnyi újság naponta liferál szeretett olvasóinak egy-egy szenzációs válópört vagy leányt, aki vőlegény híján menyasszonyi kényszerkerétekben szenved, esetleg a másik végletben naponta két vőlegénnyel járul az anyakönyvvezető elé, férjeket, akik ligákba tömörülve próbálják megvédeni jogukat, körkérdéseket a vegyesházasságról, — soha annyit ez a szükséges, megszokott rossz nem szerepelt még a közérdeklődés végtelen filmszalagján, mint most.

Hogy éri magát a házasság intézménye Budapesten? Nem körkérdeztünk végig neves írókat és szociológusokat, illetékes férjeket és feleségeket, cégjelzéstelen levelezést garantáló modern amorokat, még az anyakönyvvezető urakat sem, akik pedig látszólag objektív közönnyel funkcionálva, igen nagy büntöök tulajdonképpen. Minnek *ab ovo* kezdeni, gondoltuk, ott, ahol a probléma még szelíd ártatlan esőrgedező patakocska. És elmentünk oda, ahol már érdekes, veszélyes, zátonyos, örvényes folyam, dr. Medveczky Emil kúriai tanácselnökhez, aki a válópörök budapesti tanácsának elnöke.

„Pesten nincs nagyobb baj a házasság körül”

Egy óra volt, az elnök úr éppen a tárgyalásról jött. Éppen a tizedikről aznap délelőtt, *egy-egy pár tehát átlag tízenöt-húsz perc alatt szabadul meg jótékony segédlete, mellát az édes kötelekeltől. Nevetve hallgatja aggódo kérdéseinket.*

— Nem tudom, mi van a nagyvilágban, — így kezdte érdekes mondanivalóját Medveczky tanácselnök — *de itt Pesten nem vettem észre, hogy valami különösebb bajok volnának a házasság körül. Nálunk itt a forgalom egyáltalán nem ölt aggasztó arányokat. Nem mondom: a válópörök száma évről-évre emelkedő tendenciát mutat, de ebből a körülményből nem szabad esetlegesen konkluziókat levonni, mondjuk: a pesti erkölcsök devalválódására például. Ez az emelkedés egyencsen arányos Budapest lakosságának a növekedésével.*

A lakásprobléma csökkenti a válásokat

— Közvetlenül a háború befejezése után, akkor bizony nagyon szomorúak voltak a perspektívák. Nem minden nő bizonyult nemesfémnek a háború választóvizében. De azóta az élet gazdasági megoldása egyre nehezebb lett, a férjnek egyre jobban borsozik a háta a tartásdíj fenyegető árnyától, az asszony is tisztában van a férj fogás művészetének mai elmergesedettséggel és mindakettlen a — lakásproblémával. Aki ma mégis válik, az túlnyomórészt gazdasági okoknál fogva válik. Vagy azért, mert valamelyik fél élettársának kieserítésével kedvezőbb

anyagi helyzetbe kerül, vagy még gyakrabban egyszerűen azért, mert a pénztelenség kiváltja mindazt a csúnyát, visszataszítót, brutálisat az emberekből, amit legalább is ismeretségünknek első korszakában oly szépen el tudtak leplezni. *Itt, mindátnk persze hazudnak mind a ketten. Megpróbálják idealizálni a dolgokat. — „Másnak képzeltem...” — De aztán a csata hevében, az egymáshoz vagdalt mérges, fullánkös szavak közt gyorsan kipattan a maga piszkos, fájdalmas meztelenségében, az unalomig egyformán ismétlődve a szülők: a pénz.*

A jobb módúak közt gyakoribb a válás

— És érdekes, mindez nem az alacsonyorsúak, a tényleges szegények jellegzetes privilégiuma. A jobb módúak összehasonlíthatatlanul nagyobb arányokban válnak, a bunda, a nyári fürdőzés hiánya úgy látszik, elkeserítőbb, mint a harc a mindennapi betető jótól.

— Azonkívül — s itt már megint gazdasági momentumok játszanak közbe, — a válópör, az ügyvéd ma drága, a tartásdíj a férj bruttó jövedelmének egy harmada, sőt vissza kell adnia a hozományt is, amitől persze a feleség nincs túlságosan elragadtatva. Mit kezd ma a „tízcezer forint”-jával — 0.2025-ös kurzussal?

„A férfiak a bűnösebbek, az asszonyok a megbocsátóbbak”

— Ami a békéltetésekkel illeti, nekem főleg azokban a csúnyán elmergesedett, már „érett” perekben szokott szerencsém lenni, mikor rá tudom beszélni a házastársakat, hogy a „házastársi köteleességét szándékos és súlyos megsértése” helyett (ez a „házasságtörés” magyar jogi meghatározása) egyszerűen „költen elhagyás” címén mondjanak örök búcsút egymásnak. Ilyenkor az asszony érdeke kell

hogy a szemünk előtt lebegjen, aki gyakran esnyán megszenved az előbbi eljárás meghurcoltatásában, de közös érdekük mindkettőjüknek is, mert a „hűtlen elhagyás” gyorsabban lebonyolítható.

— Egy válópör lezajlásának ideje minimum hat hónap és maximum két év. A bizonyító eljárást, tanúkihallgatásokat igénylő házasságtörési „eset” bizony eltart két évig is. És mondhatom, ezen a téren a férfiak a bűnösebbek és az asszonyok a megbocsátóbbak. Mi persze kénytelenek vagyunk a kétféle morál alapján ítélni és a férfi külengések fölött inkább szemet húyni, mint az asszonyéin ...

Nincs „faji” jellege a válópöröknek

— Mit tart elnök úr a minap elhunyt gazdag angol gyáros végrendeletéről, melyben megtiltotta a fiainak, hogy vegyes házasságot kössenek, mert annak mindig rossz vége szokott lenni? Gondolom, B. G. Shaw is igazat adott neki.

— Nem tudom, — feleli a pesti válópörök bírāja — nekem nincsenek ilyen tapasztalataim. Sok-sok év óta vagyok bíró, de eddig egyetlen egy esetben — most, a kurzus alatt — történt, hogy egy primitívebb nívón álló férj, a fertőtlenítő intézet egy szolgálója, szemére vetette a feleségének, hogy: ha ki is keresztelkedett, csak keresztülüt rajta az a zsidófajta... Az asszony persze tiltakozott. Általában sok piszkos inszINUÁCIÓT vagdalnak itt egymás fejéhez egykori szerelmek, de a faji bélyeget, mint visszataszító lelki motívumot, még burkoltan, a tudat alól átvilánva sem tapasztaltam.

— Egyébként sok az érdekes esete elnök úrnak? — kérdeztük pletykára éhesen és irigyen külföldi lapársaink szenzációira.

— Nem, nem mondhatnám. Még a háború előtt inkább voltak, mikor olyan vállalkozó szellemű idegenek kerültek elénk, akik magyar állampolgárokká lettek, hogy megszabadulhassanak szeretett oldalbordájuktól. Mostanában, mondom, csak a pénz szegény rabszolgáinak szomorú marakodását látjuk.

A bíró, tudja, itt olyan, mint az operáló orvos. A kése alá kerül az emberi lélek, beteg, vérezve, a maga fájdalmas, visszataszító rútságában, gyógyulást keresve minden áron...

Milyen házaseletet élnek a válópörök bírái

— Elnök úr, most egy nagyon indiszkrét kérdést! — esengtünk végül elfogódva. — Igen, megengedi? Csak azt mondja meg, hogy a válóperek bírái, akik egy életen át tanulják a házasságot, akik hajszálnyi pontossággal tudják, hogy mit nem szabad, hogy mik a boldogság kéros miazmái, a szerelem gyilkosai, akik mikroszkópikus alaposzággal és mégis az élet könyvéből ismerik két emberi lélek titokzatos harmóniájának minden finom nüanszát, szóval: a válóperek bírái, úgy-e, nagyon boldog házaseletet élnek?

Az elnök úr mosolygott. Kedves, komoly, jó arca most a derű aranyos verőfényében fűdött, egy asszonynak otthon most kiáll a hajtú a kontyában, gondoltak és muszáj volt vele nevetnünk, előre is vele örülnünk a válaszának.

— Igen, — mondta az elnök úr és vidám kiszikrák ugráltak a szemében — *hogyné*. Tudniillik én is, meg a két kollégám itt a harminchatos tanácsnál — *agglegények maradtunk*.